

În cele ce urmează vă expunem succint ideile principale ale studiului despre dezvoltarea e-learning-ului în România, efectuat de BETA SOFTWARE MANAGEMENT SA.

Dezvoltarea TIC (Tehnologiei informației și comunicațiilor) din ultimii 10 zece ani a condus la o evoluție fără precedent a fenomenului e-learning la nivel european și internațional, prin crearea și utilizarea a numeroase platforme virtuale de învățare în școli și universități.

Noile metode de predare și învățare ajută elevii să-și dezvolte abilitățile necesare societății bazate pe cunoștințe. Rezultatele unui studiu realizat în cadrul evenimentului eduVision 2020, la care au participat: miniștri ai educației, consilieri ministeriali, inspectori și directori școlari, academicieni și profesori din 25 de țări, validează și re-afirma efectele pozitive ale utilizării soluțiilor informatice pentru educație. Soluțiile de e-Learning acoperă nevoile întregului sistem educațional, oferind instrumente utile pentru toate nivelurile – de la factorii de decizie din ministere, până la elevi, profesori, părinți și chiar publicul larg¹.

În prezent printre avantajele utilizării TIC în procesul de predare și învățare putem enumera²:

- adaptarea procesul educațional la nevoile reale ale elevilor;
- flexibilitatea – inexistența unui program fix și accesul pe scară largă (utilizarea platformelor de învățare virtuale nu mai necesită tehnologii scumpe);
- accesul facil al studenților / elevilor la informații relevante și actualizate;
- posibilitatea studenților / elevilor de a fi instruiți de către cei mai buni profesori, fără bariere geografice sau temporale;
- dezvoltarea competențelor într-un mediu modern;
- costuri mici de formare.

¹ Vlada M, 2011, Proiectele de e-Learning CNIV și ICVL sprijină Inițiativa eduVision 2020, Elearning.Romania, Nr. 79

² Radupp C, 2011, eLearning: robotizarea educatiei si a educatilor?, Elearning.Romania, Nr. 77

Odată cu demararea procesului de reformă din învățământul românesc în anul 1990 (modificarea planurilor de învățământ, specializarea, creșterea numărului de studenți/elevi înscriși și diversificarea metodelor de înscriere) s-a putut observa o creștere a interesului față de noile metode educaționale, în special cele bazate pe tehnologia informațională.

Astfel, putem spune că unul dintre primele programe (2001) care au sprijinit procesul de predare în învățământul secundar prin utilizarea tehnologiilor moderne a fost SEI (Computer Based Educational System), inițiat de Ministerul Educației, Cercetării și Inovării³. Cu trecerea timpului, în procesul de creare, dezvoltare, implementare și utilizare a TIC în procesul educațional s-au implicat și câteva organizații/societăți/universități, precum:

- Siveco, 2003 - AeL⁴ (Advanced Learning) - un portal complex, care oferă instrumente de învățare și predare, evaluare, conținut și management educațional; Programul Intel®Teach⁵, 2007, în parteneriat cu Intel - program de perfecționare, cu peste 5 milioane de cadre didactice instruite în 40 de țări; Instruirea în Societatea Cunoașterii⁶ (2009–2010), în parteneriat cu Ministerul Educației, Cercetării și Inovării (MECI) - pentru instruirea a 3000 de profesori formatori;
- Softwin, 2003 – INTUITEXT⁷ - propune soluții de învățare moderne și complete, adaptate exigențelor elevilor cu vârste cuprinse între 8 și 15 ani;
- Centrul pentru Inovare în Educație, 2006 (TEHNE)⁸ – 1educat⁹ - derulează programe și proiecte de e-learning, TIC în educație, dezvoltare curriculară, educație pentru cetățenie democratică, învățare permanentă și formarea continuă a cadrelor didactice;

³ SEI, <http://www.epractice.eu/en/cases/sei2009>

⁴ AeL, <http://advancedlearning.com/index.php/articles/c3>

⁵ Programul Intel®Teach, http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/rom/elem_sec/teach/364940.htm

⁶ Instruirea în Societatea Cunoașterii, <http://www.siveco.ro/index.jsp?page=3724&language=1>

⁷ INTUITEXT, <http://www.intuitext.ro/>

⁸ TEHNE, <http://www.tehne.ro/>

⁹ 1educat, www.1educat.ro

- Timsoft, 2001 – eLearn_{TS}, Intra_{TS}, eTest_{TS}¹⁰ - cursuri online, găzduire / dezvoltare de cursuri / workshop-uri online, consultanță în e-learning și în utilizarea blogurilor, dezvoltare de sisteme integrate de e-learning,
- Data Solutions SRL - Etrainer¹¹ – soluție e-learning gratuită care oferă facilități ca: managementul cursurilor, managementul documentației, referințelor și fișierelor atașate acestora, managementul utilizatorilor, managementul testelor de diferite genuri, rapoarte privind evoluția cursanților, statistici la teste și alte instrumente pentru a vedea eficacitatea training-ului on-line;
- Universitatea „Athenaeum” din București, Siveco România, 2010, Conferința de lansare a Platformei „Rețea de colaborare universitară online în scopul dezvoltării capacității de a furniza competențe și competitivitate pentru piața muncii¹²”
- Universitatea din București și ANCS (Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică), Siveco România și Corporația Intel, 2006, Conferința Internațională de Învățământ Virtual “News Technologies in Education and Research¹³” (Proiectul ICVL);
- Universitatea Națională de Apărare “Carol I” București, 2005-2013, Conferința Științifică Internațională “eLearning and Software for Education¹⁴” (Proiectul eLSE)
- Universitatea din București și ANCS (Autoritatea Națională pentru Cercetare Științifică), Siveco România și Corporația Intel, 2003, Conferința Națională de Învățământ Virtual Promovarea tehnologiilor moderne în educație și cercetare¹⁵ (Proiectul CNIV).

¹⁰ eLearn_{TS}, Intra_{TS}, eTest_{TS}, <http://www.timsoft.ro/index.php>

¹¹ Etrainer, <http://www.etrainer.ro/>

¹² http://www.e-learningath.ro/sites/default/files/comunicat_presa1.pdf

¹³ Proiectul ICVL, www.icvl.eu

¹⁴ Proiectul eLSE, <http://adl.unap.ro>

¹⁵ Proiectul CNIV, www.cniv.ro

STUDIUL PRIVIND DEZVOLTAREA E-LEARNING ÎN ROMÂNIA
realizat de
BETA SOFTWARE MANAGEMENT SA,
subcontractant al proiectului “Rețeaua Seismică Educațională din România
(ROEDUSEISS-NET)”
PN-II-PT-PCCA-2011-3.2-1138

2012

Cu toate că nu au fost realizate foarte multe studii despre dezvoltarea e-learning în România, există numeroase surse¹⁶ în care sunt prezentați indicatori e-learning (de exemplu: nivelul de informatizare al unei țării, numărul de utilizatori de internet per 100 de locuitori, indexul de dezvoltare al TIC - ICT Development Index (IDI), numărul de calculatoare în școli / licee / universități, numărul de instituții de învățământ conectate la internet, etc.).

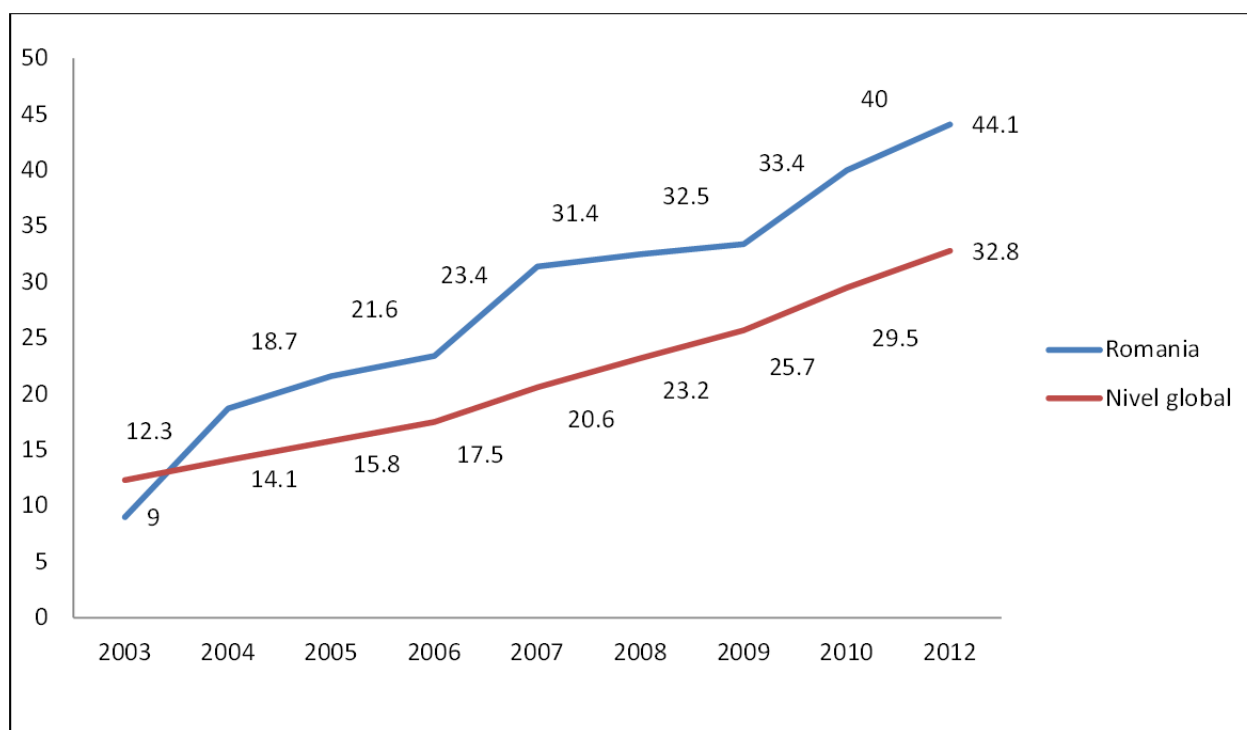
Analizând numărul de utilizatori de internet per 100 de locuitori (Tabelul nr. 1), putem observa o creștere considerabilă (cu 1200%) față de anul 2000 și inclusiv față de anul anterior (aprox. 130%).

Tabelul nr. 1 - Numărul de utilizatori de internet per 100 de locuitori (România)			
Anul	Utilizatori de Internet	Populația	Gradul de penetrare (% pop.)
2000	800,000	22,217,700	3.6
2001	1,012,000	22,000,000	4.6
2002	3,520,000	22,000,000	16.0
2004	4,000,000	21,377,426	18.7
2006	4,940,000	21,154,226	23.4
2007	7,000,000	22,276,056	31.4
2009	7,430,000	22,215,421	33.4
2012	9,642,383	21,848,504	44.1

Sursa: Internet World Stats, <http://www.internetworldstats.com/stats9.htm>

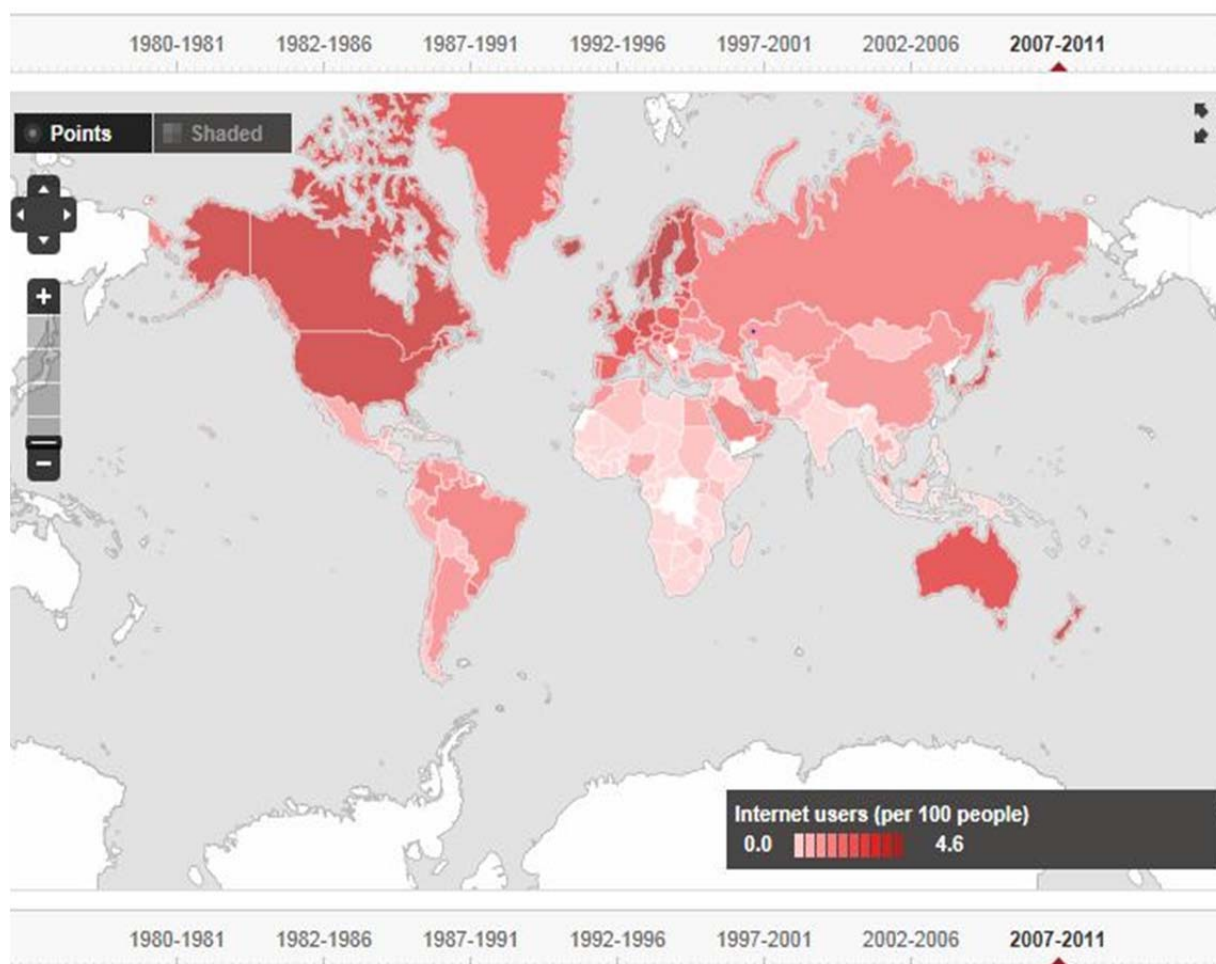
¹⁶ EUROSTAT statistics; International Telecommunication Union (ITU) statistics , Internet World Stats , word bank statistics, etc

Aceeași tendință se poate observa și dacă vom compara România cu celelalte țări din lume (Figura nr. 1, Figura nr. 2). Astfel, dacă în 2003 gradul de penetrare al TIC în România era de 9%, față de 12.3% la nivel internațional, în următorii ani situația se modifică, România atingând un nivel de 44.1% la sfârșitul lunii iunie 2012, față de 32.8% (nivelul internațional/global).

Sursa: World Bank, 2012, <http://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.P2/countries/1W-RO?display=graph>

Figura nr. 1 - Numărul de utilizatori de internet per 100 de locuitori (România vs. Nivel Global)

Sursa: Word Bank, 2012, <http://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.P2/countries/1W-RO?display=map>

Figura nr. 2 – Harta lumii: Numărul de utilizatori de internet per 100 de locuitori

Din păcate dacă vom compara România cu celelalte țări din Uniunea Europeană (Tabelul nr. 2), situația stă cu totul altfel, România aflându-se pe ultimul loc (27/27), cu un grad de penetrare de 44.1%, față de 73% (la nivelul UE-27), conform statisticilor Internet World Stats.

	Utilizatori de Internet (30.06.2012)	Populația	Gradul de penetrare (% pop.)
Romania	9,642,383	21,848,504	44.1 %
EU-27	503,824,373	368,021,986	73.0 %

Sursa: Internet World Stats, 2012, <http://www.internetworldstats.com/stats9.htm>

Un alt indicator care prezintă România ca fiind deficitară în ceea ce privește dezvoltarea societății informaționale și implicit e-learning este ICT Development Index (IDI). Acest indicator a fost introdus în martie 2009 de International Telecommunication Union. Raportul ITU 2012¹⁷ prezintă indicatorul IDI pentru 155 de țări. Analizând topul 30 al țărilor în funcție de IDI, putem observa că cea mai mare parte sunt din Europa (20), Asia și zona Pacificului (Hong Kong (China), Singapore, New Zeelandă, Australia) și America (SUA, Canada). Singura țară arabă din top este Qatar-ul.

În 2011, România se afla pe locul 52, scăzând cu două poziții față de 2010 (50/155), cu o valoare a IDI de 5.13, fiind devansată de țări precum Bulgaria, Kazahstan, Cipru, Barbados, Serbia, Antigua și Barbuda, etc.

Comparând România cu celelalte țări (Tabelul nr. 3), observăm o ușoară tendință de redresare/creștere, IDI-România crescând de la 2.46 în 2002, la 5.13 în 2011, în timp ce IDI – Global a crescut de la 2.42 la 4.15. Același evoluție se poate constata și în cazul România vs. țări din Europa, în 2011 IDI-România fiind de 5.13, față de 4.15 (IDI – Europa).

¹⁷ ITU, 2012, http://www.itu.int/ITU-D/ict/publications/idi/material/2012/MIS2012_without_Annex_4.pdf, p.21

STUDIUL PRIVIND DEZVOLTAREA E-LEARNING ÎN ROMÂNIA
 realizat de
BETA SOFTWARE MANAGEMENT SA,
 subcontractant al proiectului “Rețeaua Seismică Educațională din România
 (ROEDUSEISS-NET)”
 PN-II-PT-PCCA-2011-3.2-1138

2012

Tabelul nr. 3 – IDI (România vs. Europa vs. Nivel global)						
Țara / Regiunea	IDI 2002	IDI 2007	IDI 2008	Idi 2010	Idi 2011	Variația IDI 2002-2008
Romania	2.46	4.11	4.73	4.89	5.13	2.27
Europa	4.06	5.50	5.92	4.74	4.56	1.86
Nivel global	2.42	3.32	3.58	3.94	4.15	1.16

Sursa: ITU, 2012, http://www.itu.int/ITU-D/ict/publications/idi/material/2012/MIS2012_without_Annex_4.pdf

Și la în cazul persoanelor care au utilizat internetul pentru training sau în scop educațional România se află sub nivelul țărilor din UE (2010 – 25%, față de 39%) și a celor care au căutat informații/oferte educaționale (2011– 25%, față de 29%). România se află la același nivel cu celelalte țări din UE doar în cazul persoanelor care au urmat un curs on-line (2011 – 5%) (Tabelul nr. 4). Cu toate acestea putem observa o ușoară tendință crescătoare a celor trei indicatori din 2007 până în 2011.

Tabelul nr. 4 – Indicatori E-learning (România vs. UE)						
Anul	EU-27			România		
	Persoane care au făcut cursuri on-line, în ultimele 3 luni (%)	Persoane care au căutat pe Internet informații despre oferte educaționale / cursuri / training-uri, în ultimele 3 luni (%)	Persoane care au utilizat Internetul pentru educație și training, în ultimele 3 luni (%)	Persoane care au făcut cursuri on-line, în ultimele 3 luni (%)	Persoane care au căutat pe Internet informații despre oferte educaționale / cursuri / training-uri, în ultimele 3 luni (%)	Persoane care au utilizat Internetul pentru educație și training, în ultimele 3 luni (%)
2007	3	19	30	1	8	12
2008	3	21	33	1	11	16
2009	4	24	39	3	14	18
2010	4	23	39	4	15	25
2011	5	29	-	5	25	-

Sursa: DataMarket, <http://datamarket.com/data/set/1bhj/internet-use-and-activities#!display=table&ds=1bhj!tag=1.m:tah=2:tai=3:taj=c.5.u>

Ca o concluzie putem afirma că România se află încă la început de drum în ceea ce privește e-learning-ul, încercând cu pași timizi să atingă nivelul de dezvoltare și implementare al celorlalte țări din Uniunea Europeană, această situație fiind preponderent determinată de lipsa de resurse, restricțiile bugetare, lipsa de pregătire privind utilizările tehnologiei informaționale, gradul redus de absorbție a fondurilor europene, neimplicarea mai multor organizații / societăți / universități / școli / licee, etc. Pentru ca România să se dezvolte și să ocupe un loc onorabil în clasamentul țărilor din Uniunea Europeană (27/27, Internet World Stats), considerăm că este absolut necesară dezvoltarea de noi programe de e-learning, care să depășească barierele materiale și de acces, pentru a face față cerințelor generate de piața muncii.

Bibliografie:

1. Crișan D A, Stanică J L, Preda AM, 2010, A Study on the Stage of E-Learning Development in Romania, Annals of the University of Oradea : Economic Science, <http://anale.steconomieuoradea.ro/volume/2010/n1/131.pdf>
2. Ermalai I, Andone D, Vasiiu R, 2009, Study Cases on eLearning Technologies Used by Universities in Romania and Worldwide WSEAS TRANSACTIONS on COMMUNICATIONS, Issue 8, Volume 8, pp. 785-794
3. Eurostat, <http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do>
4. Internet World Stats, 2012, Internet Usage in European Union, <http://www.internetworldstats.com/stats9.htm>
5. Internet World Stats (2007), Romania Internet Usage Stats and Market Report. Available at: <http://www.internetworldstats.com/eu/ro.htm>
6. ITU, 2012, Measuring the Information Society 2012 http://www.itu.int/ITU-D/ict/publications/idi/material/2012/MIS2012_without_Annex_4.pdf
7. Radupp C, 2011, eLearning: robotizarea educatiei si a educatilor?, Elearning.Romania, Nr. 77

8. Vlada M, 2011, Proiectele de e-Learning CNIV și ICVL sprijină Inițiativa eduVision 2020, Elearning.Romania, Nr. 79
9. Vlada M, 2009, Utilizarea Tehnologiilor eLearning: cele mai importante 10 inițiative și proiecte din Romania, Elearning.Romania, NR. 35
10. Word Bank, 2012, <http://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.P2/countries/1W-RO?display=map>
11. Word Bank, 2012, <http://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.P2/countries/1W-RO?display=graph>
12. ***, Etrainer, <http://www.etrainer.ro/>
13. ***, http://www.e-learningath.ro/sites/default/files/comunicat_presa1.pdf
14. ***, Proiectul ICVL , www.icvl.eu
15. ***, Proiectul eLSE, <http://adl.unap.ro>
16. ***, Proiectul CNIV , www.cniv.ro
17. ***, SEI, <http://www.epractice.eu/en/cases/sei2009>
18. ***, AeL , <http://advancedelearning.com/index.php/articles/c3>
19. ***, Programul Intel®Teach,
http://www.intel.com/cd/corporate/education/emea/rom/elem_sec/teach/364940.htm
20. ***, Instruirea în Societatea Cunoașterii,
21. ***, Siveco, <http://www.siveco.ro/index.jsp?page=3724&language=1>
22. ***, INTUITEXT, <http://www.intuitext.ro/>
23. ***, TEHNE, <http://www.tehne.ro/>
24. ***, 1educat, www.1educat.ro
25. ***, eLearn_{TS}, Intra_{TS}, eTest_{TS} , <http://www.timsoft.ro/index.php>
26. ***, Data Market,
<http://datamarket.com/data/set/1bhj/internet-use-and-activities#!display=table&ds=1bhj!tag=1.m:tah=2:tai=3:taj=c.5.u>